

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išleina kasdien apskait nedėliant.

L A I S V I Ė

EFFICACIOUS DAILY

Visų Šalių Darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėsite, o išlaimėsite pasaulį.

No. 226.

TELEPHONE STAGG 3878

Brooklyn, N. Y., Pėnyčia, Rugs. (Sept.) 21 d., 1923.

Pavienio num. kaina 4c. Metai XIII, Dienraščio V.

LIETUVOS VASAROJAUS IR ŽIEMKENČIŲ DERLIUS NEBLOGAS

Liepos mėn. pirmoji pusė šiemet buvo šilta ir sausa. Nuo pradžios liepos mėn. iki 20 dienai beveik visiškai nebuvo lietaus. Smiltingose ir augštesnėse vietose buvo pradėjęs gėsti vasarojus. Antroji pusė liepos mėn. prasidėjo tankūs lietūs atitaisė vasarojaus padėtį ir pabaigoj mėnesio vasarojaus stovis įvertintas geriau negu vidutinis.

Del šalto oro pavasaryj ir pradžioj vasaros šiemet visų pasėlių pribrėndimas susivėlavo. Rūgiai pradėta kirsti tik pačiomis paskutinėmis liepos mėn. dienomis ir tai tik augštesnėse vietose ir pietinėse Lietuvos apskrityse. Del lietingo oro rugiapiūtė ėjo nespėčiai ir nepatogiai.

Pirmoji liepos mėn. pusė prasidėjusi sienapiūtė buvo gera: gražus, sausas oras davė progos anksčiau sienavusiems gerai suvalyti šieną ir dobilus. Daugumoje atsitikimų, kur sienapiūtė buvo suvėlinta, prasidėję nuolatiniai lietūs nedavė galimybių gerai suvalyti šieną ir apie 20% jo apipuvo. Tinkamo pašarui šieno ir dobilų šiemet bus suvalyta mažiau negu pernai. Korespondentų pranešimais, kai kuriose apskrityse (Siaurinė, Panevėžio) esama gyvulių perteklių; ūkininkai skubina paruošti, bet nėsant didelio gyvulių reikalavimo skundžiasi del jų pigumo.

Korespondentų pranešimus suvedus, matoma, kad žiemkenčių (rugių ir kviečių) šiemet yra geresnis derlius, negu pernai. Jų stovis apskrityse Ežerėnų, Rokiškio, Trakų ir Utenos įvertinamas vidutiniai; visoje gi kitose apskrityse—geresnis negu vidutinis.

Bulvių stovis įvertinamas geriau negu vidutinis ir jų derliaus galima tikėtis neblogesnio, kaip perėjais metais.

Kai kuriose vietose liepos mėn. krito ledai, bet pasėliams nebuvo žalingi. Sodnuose užsimezgusių vaisių daug nukrito, todėl didelio vaisių kiekio šiemet negalima tikėtis.

Oklahomos Laikraščiai Atsisaukia į Ameriką prieš Savo Gubernatorių

Oklahoma City, Okla., laikraščių leidėjai išleido atsisaukimą, atsikreipdami į visą Ameriką prieš savo valstijos gubernatorių Walton'ą. Kaltina, kad gubernatorių, įvesdamas karą, panaikino konstitucines piliečių teises: laisvę susirinkimų, spaudos, žodžio ir civilius teismus.

Reikalauja, kad Seimas Pavytų Gubernatorių Walton'ą.

Kitą manifestą jie išleido į Oklahomos seimo narius, ragindami susirinkti į slap- tą nepaprastą posėdį ir pavyti gubernatorių.

Gubernatorių neleidžia laikyti tokį posėdį seimo rūmuose. O karo stovį jis įvedė, norėdamas suvaldyti kulkus. Kaip jau daugelį sykų buvo rašyta, Ku Klux Klano nariai plakė ir galabijo sau nepatinkamus žmones. Gubernatorių nusprendė, jog be karo stovio negalima bus suvaldyti kulkus.

Nepaprastas, slaptas seimo posėdis įvyks šią savaitę. 107 atstovai žemųjų seimo rūmų stovja prieš gubernatorių, o 70 už jį. Prieš jį taip pat nusistatė didelis didžiulia senatorių.

Anglija Nesutinka, kad Amerikonai Krėstų Jos Laivus už 12 Mylių nuo Amerikos Krantų.

Londonas. — Amerikos valdžia reikalavo, kad Anglija leistų krėsti už 12 mylių nuo Amerikos pakraščio laivus, keliaujančius į Jungtines Valstijas. Amerika, mat, nori arčiau neprisiileisti alkoholio, kurs laivais gabenamasi. Anglija atmetė Amerikos reikalavimą. Tai gi Amerika, kaip ir iki šiol, gali krėsti laivus del alkoholio ne toliau, kaip už trijų mylių nuo savo krantų. Kaip kad dabar yra, tai vežančius į Ameriką alkoholi laivus pasitinka nedideli laivukai truputį toliau, kaip už trijų mylių nuo Amerikos krantų; prisikrauna degtinės iš tų laivų ir slaptai gabena ją į Ameriką.

Panaikinsią Ku Klux Klano Čarterius.

New Yorko valstijos generalio prokuroro padėjėjas Griffin reikalauja, kad augščiausias valstijos teismas panaikintų čarterius, išduotus Ku Klux Klano kuopom.

Kaip Gales Pranykti Gyvybė Ant Žemės

Los Angeles, Cal. — Profesorius McMillan apskaito, kad per milijoną metų viena didi žvaigždė prieš saulės taip arti, kaip dabar yra saulė nuo žemės. (Mūsų saulė irgi yra žvaigždė.)

LENINO ŽIBURĖLIAI

Elektrinės lempukės Sov. Rusijoj praminė "Lenino žiburėliais". O tų žiburėlių škaičius auga ir auga.

Elektrokreditas budavoja Permians gub., Ochansko rajone, didžiule elektros stotij. Ta stotis suteiks elektrinės sviesos 240 sodžių.

Iš Jaroslavio gub. praneša, kad ten sparčiai vykinama sumanymas apimti visą guberniją elektrinės sviesos tinklu.

Net tolymojoj Stavropolio gubernijoj elektrifikacijos planas sparčiai vyknamas. Bielaja Glina apielinkėse 2,000 kiemų tuoj gaus elektros sviesą.

Tulos gubernijoj 1917 metais buvo tik dvi elektros stotys. Dabar viename tik Krapivensko paviete yra 11 stotijų. Pereitais metais visos gubernijoj pabudavota 14 naujų stotijų.

Novgorodo gub. elektrifikuoja visą Kreteckį rajoną Rachino miestely budavoja ma stotis, kuri turės 550 arklinių jėgų. Jinai suteiks sviesos 29 sodžiams.

"Volchovstroj", ties upe Volchovu, Novgorodo gub., bus viena galingiausių elektros stotijų. Ji duos elektrinės energijos visam Petrogrado pramonės distriktui. Centralis Pildomasis Komitetas įsakė užbaigti visą darbą ligi balandžio 1925 m. Prie "Volchovstroj" dirba 10,000 darbininkų. Jie išsibudavojo sau puikų miestuką. Tvarka ten puikiausia. Gert alkoholinių gėrimų nevalia nei lašelio. Darbas eina labai sparčiai. "Volchovstroj" atliks savo užduotį į laiką.

Nižnio Novgorodo gub. elektrifikacijos planas yra labai platus. Balachnoj statoma centralinė elektrinė stotis—80,000 kilovatų, vadinasi, 100,000 arklinių pajėgų. Bus pabaigta vasarą 1925 m. Didieji Sormovo zavodai irgi bus elektrifikuoti. Kuomet elektrinis tinklas apims didesnę gubernijos dalį, tai juo naudosis beveik milijonas gyventojų. Įmetus bus sutauptai pusantro milijono pūdų kerosino.

Iš Konstantinopolio Išvažiavo 30,000

Konstantinopolis. — Nuo 1923 m. pradžios iki dabar Konstantinopolį apleido 30,000 rusų kontr-revoliucionierių, pabėgėlių. Tai buvo daugiausia Vrangelio kareiviai bei oficeriai. Jų dalį atgabeno į Ameriką šios šalies Raudonasai Kryžius. Kiti pasklido po įvairias Europos šalis. Dabar dar lieka Konstantinopolij 8,000 rusų baltagvardiečių.

Oklahoma City, Okla. — Miestą aplankė smarkiausia vėsula, kuri padarė nuostolių apie \$1,000,000.

Oklahoma City, Okla. — Miestą aplankė smarkiausia vėsula, kuri padarė nuostolių apie \$1,000,000.

BULGARIJOS KOMUNISTAI IR VALSTIEČIAI RENGESI Į REVOLIUCIJĄ

Areštuota Dar 50 Komunistų.

Paryžius. — Iš Bulgarijos pranešama, kad komunistai išvien su Valstiečių Partija buvo padarę planus nuvers- ti dabartinę Zankov'o valdžią Bulgarijoj.

Padaryta kratos visose raštinėse komunistinių organizacijų. Areštuota 50 komunistų.

Baigiasi N. J. Gatvekarų Streikas

Kompanijos Nori Pakelti Vazinėjimo Kainą iki 10 c.

Newark, N. J. — Nuo ateinančio ponedėlio pradėsia vaikščioti gatvekariai Newark'o, Elizabeth'o ir įvairių kitų miestų bei miestelių New Jersey valstijoj.

Jungtinės tos valstijos gatvekarų kompanijos sutiko pridėti darbininkam 20% uždarbio ir pasirašė su jais trejų metų kontraktą. Bet tuo pačiu žygiu jos kreipėsi į New Jersey valstijos Vienšios Tarnybos Komisiją ir reikalauja, kad leistų pakelti iki 10 centų mokesčių nuo pasažyrių. Tuomet "transferrai" būtų veltui išduodami. Iki šiol būdavo imama nuo pasažyrių po 8 centus, bet už transferus reikėdavo primokėti dar po 2 centus.

Darbininkų Mokestis.

Sulig kontrakto, naujiem darbininkam bus mokama po 56 centus į valandą; po dviejų mėnesių—po 58 centus valandai; paskui per dvejus metus po 60 c. valandai; o tuose gatvekaruose, kur dirba tik po vieną darbininką, po 65 c. valandai.

Supiaustė Mylėtinų Porelė.

New York. — Vakar Central Park'e 8 nežinomi vyrai užpuolė George'ą Vollond'ą su jo mergina Margaret'a Lachman'ute. Peiliams subadė jį ir ją. Abudų nuvežė tik du suimti; kiti pabėgo. Policijantai paleido 40 šuvių iš revolverių ir bėgančius; bet nė viena kulka nepataikė.

Madridas. — Karinė Ispanijos valdžia sakosi kovojanti prieš maisto brangi- ninkus. Jeigu maisto par- davejai nesiliaus lupe perdi- deles kainas, tai valdžia lei- sianti be muitų gabenti iš užsienio įvairius maisto pro- duktus.

POLICIJA UŽKANKINO MERGAITE

Detroit, Mich. — Keli dak- tarai pripažino, jog tai po- licija mirtinai užkankino 13 metų mergaitę Vladislavą Lorenč'utę. Mergaitė buvo areštuota už vagystę. Poli- cija norėjo ją žiauriai kan- kinimais priverst prisipažinti.

VOKIETIJA PASIDUODA FRANCUZAM

Berlynas. — Vokietijos ministeris pirmininkas Stresemann'as padarė šiuos pasiūlymus Francūzijai: Vokietija nustos priešintis francūzams Ruhr krašte, jeigu Francūzija leis į tą kraštą grįžti ištrentiems vokiečiam ir paliuosus iš ka- lėjimų vokiečius, areštuotus už "ramų priešinimąsi" francūzams.

Vokietija sutiks išmokėti daugiau kaip 30,000,000,000 aukso markių Francūzijai.

Iki šiol Vokiečiai siūlė ne daugiau kaip ta suma.

Vokietija sutinka, kad Francūzijos kapitalistai dalyvautų Vokietijos pramonėje, bet užtat, girdi, ir Francūzija turi leisti Vokiečių kapitalistam dalyvauti Francūzijos pramonėje.

Karinų skolų išmokėjimą Vokietija užtikrina visu šalis turta. Šiuo tarpu Vokietija nereikalauja net, kad Francūzai pasitrauktų iš Ruhr krašto.

ZEMĖS DREBĖJIMAS PERSIJOJ IR TURKESTANE

Bujnurd'e (Persijoj), Tur- kestane ir Amūro krašte (Azijinėj Rusijoj) buvo gana smarkių žemės drebėji- mų. Apie nuostolius nėra žinios.

Rusai Neužleis Rumunam Bessarabijos

Spaudoje buvo pasklidę gandai, būk Sovietų Rusija žadanti palikti Rumunam Bessarabiją. Radekas, vienas iš stambiausių vadų Komunistų Internacionalo, sa- ko, jog ištikimųjų Sovietai vi- šais nemano atsisakyti nuo Bessarabijos, kuria Rumunai pasigrobė nuo Rusijos.

ISPLĖSĖ DEIMANTŲ UŽ \$80,000

Chicago. — Trys apsigink- lavę plėšikai apiplėšė Con- stantine'o Vitello brangia- daikčių sankrovą, išsine- dami deimantų už \$80,000. Policija areštavo du nuziū- rimus asmenis.

SUDAUŽYTAS LAIVAS- NAIKINTOJAS.

Boston, Mass. — Ties Cape Cod didelis karo lai- vas "Arkansas" savo nosi- drožė kariniam laivukui- naikintojui "McFarland'ui" išsą, pusiau jį perkirsda- mas. "McFarland" nusken- do. Vienas jūrininkas žu- vo; 50 sužeista.

Atvežė į Igonbutį Lavoną ir Pabėgę.

Rockford, Ill. — Nežino- mas automobilistas atvežė užmuštą "norsę" (slaugę Svea Olson'utę) į Sv. Anta- no ligoninę, padėjo lavoną į kedę ir pabėgo. Matomai, jis pats ją automobiliu už- mušė. Policija jo ieško.

Los Angeles, Cal. — Rado papiautą Ethel'ę Williams' utę, kabaretų dainininkę.

Pranašauja Filipinų Revoliuciją prieš Ameriką

Tautinis Filipinų vadas, Manuel Quezon savo prakal- buj pareiškė, jog Filipinai bus priversti su ginklu ran- koj sukilti prieš Amerikos vyriausybę, ypač prieš da- bartinę diktatorių Amerikos generolo Wood'o.

ANGLAI LIUDIJA APIE RUSIJOS PROGRESĄ

Moskva. — Visos Rusijos žemės ūkio parodą aplankė ir Anglijos pramoninlų de- legacija. Delegacijos pirmi- ninkas Marshall, be kitko, pareiškė atstovui Sovietų ūkio "Izvestijai": "Mes matome milžinišką beatgėmą Rusiją, kuri nuolat žengia pirmyn pro- greso keliu. Tafari dar syki parodo, jog Rusija įstojo į tikrą kelią ekonominio pro- greso, ir kad su ja visai yra galima palaikyti sveikus prekybos ryšius."

"GRAZIAI" NUSIZUDĖ

Chicago. — Jauna moteris Margaret Louis nusprendė "gražiai" nusizudyti. Jinai prisileido maudynės kamba- rėlį skaniausių kvepalų; prisipylė perfumų į maudynės vandenį, ir atsisedusi į jį nu- sinuodijo.

Republikonai Laimėjo No- minacijas Philadelphiaj.

Philadelphia, Pa. — No- minacijose į miesto majorus stovėdvių republikonas W. Freyland Kendrick'as gavo 200,000 balsų daugiau už bet kurį kitą kandidatą. "Reguliariai" republikonai laimėsia tr didelė didžiūmą vietų miesto taryboje.

Berkeley, Cal. — Pasku- tiniais apskaitymais, gais- ras padarė \$10,000,000 nuos- tolių šiam miestui. Iš su- degusios nuosavybės buvo apdrausta tik už \$4,000,000 vertės. Vadinasi, savinin- kai turi \$6,000,000 gryno nuostolio.

Loerbach'o miestas Vokie- tijoje, įvestas karo stovis, kad suvaldytų darbininkus, kurie kelia demonstracijas prieš gyvenimo brangiūbę. Išba- tėjusios minios susikri- tinė su policija daugelis su- žeista.

ROGOS! metus laiko... AIVAKORTIS LIETUVA IR LIETUVOS... A. PETRIKAS... LEVANDAGSKAS ABORIUS... BERRY STREET... R. C. K. CHERRY'S... and BUILDERS... Telephone Stagg 3878

Angliakasių Skyrius

KOMISIJOS RAPORTAS

Jungtinių Valstijų prezidento paskirtoji "Davinijų Surinkimo Komisija" išdavė savo raportą apie padėtį minkštosios anglies pramonėje. Nieko naujo tame raporte nerandame. Išskyrus tai, kad pati komisija pasirodo nežinanti nei ko ji ieškojo, nei ką atrado. Vietoj padaryti konkretes išvadas ir pateikti planą, kaip išieiti iš nuolat atsikartojančių krizių anglies pramonėje, komisija pakartoja senai žinomus faktus apie buvusius streikus ir kivirčius tarp darbininkų ir darbdavių, pastaruosius vietomis pabarą, bet ir pirmiesiems traukia iš pėtos. Lig kokiame neišeinamam miške atsidurus, komisija maldaute maldauja, kad jeigu "kasyklų savininkai parodytų daugiau asmenišką pasiaukojimo ir patriotinės užduoties", tai gal dalykai ir pagerėtų, bet "tas pats principas lygiai paliečia ir mainierius."

Pasiukokite daugiau, mainieriai! Tūkstančiai jūs kas met žusta kasyklose, desėtkai tūkstančių buna sužeistų; kiti desėtkai tūkstančių gyvenate kompanijų stubose ir esate beteisiai; kasyklų savininkų nusamdyti mušeikos terorizuoja ir galabina jus, pareikalavus didesnio duonos kšnelio, bunate išmesti ant gatvės, — vardan to viso, komisija reikalauja iš jūs dar daugiau "pasiaukojimo" ir "didesnio patriotiškumo!"

Komisijos raporte netruksta ir prieštaravimų. Vietoje vietoje kalba apie "nevaržomas darbininkų teises dirbti kaip ir kur jie nori ir derėtis su darbdaviais arba pavieniai arba kolektyviai", bet kitoje vietoje taip pat griežtai kalbama, kad darbdaviai turi tokias pat teises elgtis, kaip jiems patinka. Jeigu taip, kame gi kaltė darbdavių, jeigu jie, naudodamies tomis "nevaržomomis" piliečių teisėmis, ir turėdami pakankamai išteklių, samdo skebus ir mušeikas skaldyti darbininkams galvas, mėtyti unijistus iš stubų, pačią uniją spēka sugriauti? Juk taip darbdaviai visuomet ir elgdavosi, tai kam dar tos komisijos reikėjo?

"Davinijų Susirinkimo Komisijos" raportas jokios vilties neduoda mainieriams. Jų pareiga sudrutinti savo organizuotas spēkas ir naudot jas santikiuose su kasyklų savininkais. Ir tik tai ant tiek jie apgins savo reikalus, ant kiek jų organizuotos spēkos bus tvirtos.

Juos Reikia Pasveikinti

Jeigu pasiekusios žinios apie Illinojaus Darbo Federacijos Konvenciją yra teisingos, tai pasirodo, kad tos valstijos organizuoti angliakasiai konvencijoje balsavo už visas progresyviškas rezolucijas. Sakoma, kad jie balsavo už amalgamaciją, darbo partiją, pripažinimą Sovietų Rusijos ir tt.

Jeigu tas tiesa, tai Illinojaus valstijos mainierius tik tai pasveikinti reikia. Tas parodo, kad jų nenusiavedė už nosies įvykusioji vienybė tarp Lewis'o ir Farringtono. Jie pamatė, jog šitos dvi paukštės susivienijo tik su tuo tikslu, idant ilgio pasilaikyti galioje ir sustartinai melžti organizaciją.

Angliakasių unijoje vienybė tarp kraštutiniausių reikiatorių ir save besivadinusiais "progresyviais" Farringtono tipo aiskiai parodo, jog revoliucinių unijistų įtaka auga ir verčia visus juoduosius ir geltonuosius elementus spiestis į daiktą. Tą mes matome ne vien tik tai angliakasių unijoje, bet visam organizuotam darbininkų judėjime. Visur kraštutinię reakcionierių būriai su vidurio gaivalais, kad tik tai atsilaikyti prieš vis beaugančią klasinę sąmonę eiliniuose nariuose.

Judošius

Kaip kitaip, jei ne judošium, reikia vadinti U. M. W. of A. organo redaktorių, kuris savo straipsniuose griežtai skelbia, kad buk Herrino 67 lietuviai bolševikai, nariai Amerikos Komunistų Partijos, surengė ir įvykinę pereinot vasaros skerdynę netoli Herrino? Visų pirma, jau visiems žinoma ir faktais tapo įrodyta, kad mainieriai pradėjo mušti skebus tik tai tada, kada tie kompanijos žmogžudžiai nušovė net tris unijistus. Vadinasi, žmogžudžiai pradėjo muštyne. Bet dabar redaktorius Searles sako, kad bolševikai surengė tą kruviną susilietimą.

Is antros pusės, taip pat visiems žinomas faktas, kad toje kovoje su kompanijos mušeikomis dalyvavo ne vien tik lietuviai mainieriai. Ten buvo darbininkai visokių tautų ir visokių pažiūrų.

Vietoj kaltinti kasyklų savininkus, kurie streiko metu prisigabeno iš Chicago mušeikų ir surengė skerdynę (net ir teisme tati buvo įrodyta), judošius Searles apkaltina mainierius, U. M. W. of A. narius, ir tiesiog begėdiškai ir kriminališkai šmeižia savo politinius opo-

LAIŠKAS IŠ RUSIJOS

Minersvillės apielinkės mainieriams gerai žinomas draugas J. Shilinskas, kuris neseniai nuvyko į Kemerovą (Rusiją), dabar rašo laišką drg. K. Arminui. Jis karštai sveikina Minersvillės ir apielinkės draugus ir trumpoje sutraukoje paduoda savo pirmuosius išpužius ir patyrimus. "Keliomė buvo gera", jis sako. "Kiti pasakoją, kad reikia visko daug prisipirkti ir vežtis, nes čia nieko nėra. Neteisybė, žinoma, jei ką atsiveži, tai blogo nepadarai, viską sunaudoji. Bet jeigu neatsiveži, tai ir taip gerai. Visko galima gaut nusipirkti ir Rusijoje. Kas atsiveža pinigų, nėra blogas daiktas, bet jokio blogumo nėra ir tiems, kurie jų neatsiveža."

"Gyvenimas čia neblogas. Valgyti gauname užtektinai. Kambarių dabar taip pat iki valios, ir dar daugiau namų statoma. Duona nėra tokia, kaip pasakoją sugrįžęs Daunora. Iš tikrųjų, duona visai gera."

"Aš tuo tarpu dirbu "fondrėje" (liejykloje), misingį virinū ir formas darau. Siam darbe reikia prityrimo, o kadangi budamas Amerikoje aš prie to darbo esu dirbęs, tai čia atvykęs jį paėmiau."

"Žinoma, čia dar nėra taip jau viskas sutvarkyta, kaip reikėtų ir todėl reikalinga Amerikos laivintų ir prityrusių darbininkų. Bet tie darbininkai turi but sąžiniški, sabotažininkams čia nėra vietos. Jeigu jis yra pasišventęs komunistas, tai jo pareiga atvažiuavus čia darbuotis delei komunizmo, o ne rėkaut už sienos atstojos, jog "aš esu komunistas bei bolševikas", bet tuo tarpu nieko naudingo nedirbti."

PROGRESYVIS JUDEJIMAS 9-tam DISTRIKTE

"Laisvės" No. 196, ant pirmo puslapio žiniose pasakyta: "Pažangiesiems angliakasiams 9 distrikto vadovauja Murphy".

Nežinau, iš kur "L." šitą žinią paėmė, bet jina neteisinga. Brolis Murphy (iš Frackville, Pa.) nėra pažangusis. Tiesa, kuomet iškilio klausimas apie ėjimą į kaljerinius lokalus, Murphy su kėliais kitais vadovavo opozicijai. Jis smarkiai kritikavo distrikto viršininkus, bet jis tuo pačiu tarpu pritarė skėlimui U.M.W. of A. ir tvėrimui tarp kietosios anglies kasėjų naujos unijos.

Kuomet progresyviai mainieriai su pagelba A.D.P. dėjo visas pastangas, kad išvengus skėlimo unijoje (taip ir pavyko), tai brolis Murphy pirmutinis opozicijos konvencijoje (St. Clair, Pa.) perspėjo delegatus saugotis progresyvių propagandos. Pagaliaus jis patarė delegatams verčiaus taikintis su lewisiniais, devintam distrikte, negu tęsti tas konferencijas. "Nesa juo toliau, tuo plačiau raudonieji savo propagandą skleidžia."

Kada nors brolis Murphy gal ir bus progresyviu, bet dabar jis juom nėra.

Labai neteisingai buržuaziniai laikraščiai skelbė, kad buk progresyviai mainieriai esą priešingi "check off" sistemai. Atžargariai, progresyviai šitą reikalavimą užgėria.

mentus. Mes nesakome, kad bolševikai nedalyvavo kovoje su skebais ir mušeikomis. Jie, kaip ir ištikimi darbininkų klasės kovotojai, negalėjo stovėti rankas nuleidę, kuomet žmogžudžiai šaudė ir galabino unijos narius.

Bet primest jiems, kad jie tiksliai ir išanksto surengė kruviną susikirtimą, net ir tuomet, kuomet faktais tapo įrodyta, kad mušeikos pirmiausia užpuolė unijistus, tai daugiau negu biauuru. Ir tik tai toksai prostutatas, kaip Searles, tegali turėt drąsos tati daryt.

"L." No. 213, straipsnyje "Angliakasių Streikas", kalbant apie derybas su darbdaviais, minimas "General Mine Committee." Bet turi but "General Scale Committee."

Skirtumas yra tame, kad "General Scale Committee" streiką vadovauja, o "General Mine Committee" tik tai išpildo jo įsakymus. "G. Scale Com." susideda iš trijų kietosios anglies distrikto prezidentų ir U. M. W. of A. prezidento ir vice-prezidento. Prie "G. S. C." yra taip vadinamas sub-komiteetas, kuris susideda iš distrikto viršininkų ir viršininkėlių.

"General Mine Committee" susideda iš apielinkės lokalių komitetų, vadinamų "grievance committees". Tokių komitetų yra bent po kelius kiekviename distrikte, tuo tarpu skalės komitetas tėra tik tai vienas visuose trijuose distriktuose. Pastarasis komitetas yra tik tai laikinas, jisai gimsta tik tai tada, kada prisieina vesti derybas su darbdaviais delei naujo kontrakturo.

K. Arminas.

KAS ŠIANDIEN VEIKIAMA LOKALUOSE

PITTSTON, PA. — Nors trumpais bruožais parašysiu apie angliakasių unijos vadukų žiaurumą ir jų veikimą lokaluose.

Rugsėjo 4 d., 1923 m., U. M. W. of A. 1487 lokalas laikė savo susirinkimą. Prieš susirinkimo prasidėjimą vietos unijistas pradėjo dalinti svetainėję lapelius, po antgalviu "Make Lewis Fight for a 100% Union!" Lapeliai pasiekė ir vieną to lokalo buvusį vaduką, kuris, pamatęs, kad ant lapelio didelėms raidėms Lewis'o vardas ir dar raginama, kad jis visu šimtu nušimėčių daugiau padirbėtų unijos reikalams, baisiai užpyko ir pakilęs nuo kėdės prišoko prie lapelių dalintojo ir pradėjo reikalauti pasiaiskinimo, iš kur jis tuos lapelius gavo. Pastarasis jam atkirtė, kad jis nesirupintų iš kur tie lapeliai gauti, bet kad imtų juos ir skaitytų. Tuojaus tas Lewis'o pakalikas susirinko daugiau savo pasekėjų ir nedavė tam draugui lapelius dalinti, ir dar iš svetainės išmetė. Girdi, "tu Fosterio agentas ir tau čia nėra vietos".

Tuo tarpu pribuvo ir lokalo prezidentas, kuris taip pat yra didelės atžagareivis ir Lewis'o pasekėjas. Pasiima lapelį, iškelia augstai ir pradeda rėkti ant visos svetainės. Girdi, "čia kontraktorių propaganda, jie nori sugriauti mūsų uniją. Jūs neturite skaityti tokių lapelių!" Susipratę darbininkai pradėjo juoktis. Paskiau jis klausia, kas išdriso čia tuos lapelius dalinti. Atstoją pirmutinis Lewis'o pakalikas ir pareiškia, kad dalintojo jau nebėra, kad jis tapo išmestas iš svetainės.

Vienas nesusipratęs italas duoda įnešimą, kad lapelių dalintojas butų nubaustas \$25. Prezidentas rėkia, kad jis negalys nubausti to žmogaus, nes jis ju nepažįstas. Visi pradėjo juoktis.

Lokalo nariai jau manė, kad tuomi viskas ir užsibaigs ir priešime prie svarbesnių klausimų, kurie paliečia uniją. Bet kur tau, svetainėn jeina du politikieriai, kurie kandidatuoja į valdviets. Prezidentas paduoda jiems ranką, o šie ant

stalo papila saują cigarų. Prezidentas leidžia jiems kalbėti ir išsireklamuoti prieš unijos narius. Jie naudojami proga ir lapės liežuviu įkalbinėja narius, kokie jie busią geri, jeigu bus išrinkti viršininkais. Tie pabaigė savo reklamaciją, tai tada pradėjo lokalo prezidentas ir jo draugai vėl agituoti už kokį tenai "Džiakį", kaipo kandidatą į valdviets.

Nariams nusibodo klausytis politikierių kalbų ir pradėjo eiti iš svetainės. Prezidentas rėkia, kad durų dabotojas neišleistų nė vieno laukan. Girdi, aš turiu labai svarbų reikalą pranešti. Nariai aprimsta ir susidomėja, ką tas ponas pasakys. Nagi, jis drožia, kad jis turis gauti po \$50 mėnesinės algos per šį visą streiką. Dalis narių priešinasi tam reikalavimui ir sako, kad dabartinio streiko metu nieks neturi gaut algų. Bet susirinkusiųjų didžiuma pritarė jam ir pravarė savo reikalavimą.

Nariai labai pasipiktino tokiomis viršininkų darbais ir, eidami iš svetainės, vienas kitam sakė: "Tegul sau žinios, kuomet pabaigs pinigus iš lokalo izdo, tai viskas ir užsibaigs."

Bet, draugai, taip manydami, mes darome didelę klaidą. Mes paduodame lokalo vadeles į vady rankas ir jie daro, kas jiems patinka. Taip neturi buti. Mes turime skaitlingiau lankyti į unijos susirinkimus, svarstyti savo organizacijos reikalus, ir iššluoti laukan nelemtuosius vadeles, o į jų vietas išrinkti ištikimus darbininkus.

Draugai darbininkai! Šjmet bukime atsargūs laike rinkimų į valdžios trėdus. Dabokime, kad neišbalsuotumėme vilkus avies kailyje. O tokių vilkų šiandien yra labai daug, už juos agitacija varoma visais kampais net ir unijos susirinkimai paversti agitacijai už juos. Neatiduo kime savo balsų už tokius "Džiakius", kurie buvo ir pasilikis mūsų priešais.

Darbininkas.

ROYAL MAIL I R IŠ LIETUVOS

Ohio Orduva Orda Orbits
Šitie garliaiviai yra nauji ir gerai įtaisyti, pilnai užganėdina keliaininkus užtai, kad jie yra dideli ir patogūs. Mandagus patarnavimas su visais parankumais.
Užtektinal ir geras maistas yra duoklama per labai apsirngusius viršijus — šėimynos, moterys ir vaikai gauna specialį patarnavimą.
Del platenių šinių kreipkitės pas vietinį agentą arba tiesiog į THE ROYAL MAIL STEAM POCKET CO. 26 Broadway, New York, N. Y.

Kaip	Žmogus	Sutvėrė	Dieva
------	--------	---------	-------

TAI YRA PUKI NAUJA KNYGA. KIEKVIENAS PRIVALO PERSKAITYTI JĄ. Knyga parašyta gero religijos žinovo ŽARĖNŲ VINCO

Ši knyga buvo bandoma išleisti Lietuvoje, bet Lietuvos buožių ir kunigų valdžia konfiskavo ją.

TURI 150 PUSLAPIŲ. Kaina drūtais audimo viršeliais 75c. UZSAKYMUS SIŪSKITE:

"Laisvė" 46 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos
Čia randasi dvi Lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti valstus daug preinamėms kainai, negu kur kitur dabartinio laiku.
M. A. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., —DETROIT.

Anksčiau ar Vėliau Jūs Jieškosite Šių Knygų
NUSIPIRKITE JAS DABAR, KADA DAR IR DOVANŲ GAUNATE.
D-ro Robinsono knygos parodys jums visas moterys ir vyrų lyties gyvenimo slapybes KNYGŲ VARDAI:

PATARIMAI MOTERIMS APIE LYTIES DALYKUS ir PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS
KNYGOS SU PAVEIKLAIS IR APBAR.
Kaina po \$2.00 viena; už abi \$4.00.
Pinegas siųskite šiuo adresu:
J. BARKUS, Box 129, Gen. P. O., New York, N. Y.

Doanos. Kurio šį mėnesį pirks tas knygas, gaus dovanų knygomis. Perkant vieną knygą, pridėsimė jvairių knygelių (vieną arba keletą), vertės nuo 20 iki 36c; o perkant abi knygas, pridėsimė knygelių, vertės nuo 40 iki 66c. (Knygėles pridėdamė mūsų parinkimū.)

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS
Turiu 14 metų praktikos pardavime nuosavybų, nes esu pardavęs už kelis milijonus vertės. Gabiausias Lietuvių agentas Brooklynne, esu išlaikęs 3 egzamenus. Per mokslą, gabumą įgijau turta.
Kas pas mus atėgana tai, ko nori: pakeiti budavoti arba paskolą. Visus aprūpinam taiklingai. Turim ant pardavimo keturiuose apšiosose apie 5 tūkstančius namų: Brooklynne, Bushwick Section, Greenpoint, Manhattan, Flatbush, Canarsie, Arlington Section, Cypress Hill, East New York, Hill, Ozon Park, Jamaica, Woodhaven, Richmond, Hales, Queens ir Floral Park.
Taipgi turime ant pardavimo visokių ūrūmų. Paruodam namus su mažu įnešimu, melkant \$200.00. Randavojame namus, krantives, dirbtuves, kambarius ir tt.
B. A. ZINIS REALTY CO and BUILDERS
OFISAI:
420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3929.
499 Grand St., Cor. Union Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 3409.
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I. Telephone Jamaica 3137-W.
486 Fulton St., Cor. 168 St., Jamaica, L. I. Tel. 7394 Jamaica
120-05 Liberty Ave. (120th St.), Richmond Hill, L. I.

CHICAGOS ŽINIOS

Universal State Banko Kasierius Pabėgo su \$25,000.

CHICAGO, ILL. — Rugsėjo 12 d. buvo pranešta per anglų laikraščius, kad kasierius Pavietas iš Universal State Banko pabėgo su \$25,000. Žmonės tą dažinojė bėgo atsiimti savo sunkiai uždirbtus centus.

Rugsėjo 13 d. man teko praesti pro tą įstaigą. Atsistoję tarpduryje stovi du banko viršininkai, kurie ne savo balsu šaukia:

„Neimkite pinigų; procentus auardysite! Jeigu ir \$100,000 pavogtu, jūsų pinigai nežus!“

„Spjauti man...!“ sušuko viena stora lietuviška kumutė „Aš noriu savo pinigus atgal!“

„Mes pirkime lotus! Mes pirkime namus!“ Duokite mūsų pinigų atgal! Ir vėl nauji spešalai!“

Tai tokiais komplimentais buvo apdovanoti tie du storpilviai. Policijantai dirbo išsiuose, kad sulaikyti žmones nuo triukšmo, bet jų pastangos buvo veltui.

„Kaip teko patirti, Universal State Bankas yra apsaugotas nuo vagysčių ir taupytojų pinigų nežus. Chicagoje žmonės yra taip nuskriausti per visokius „spešelninkus“, kad bile gandas juos suerzina ir nugašdina.“

Ten Buve.

Supranta Naują Dienraščio.

CHICAGO, ILL. — ADPLS. 2 kp. vėliausiame susirinkime, apat kitų svarbių dalykų, svarstė savo angliško dienraščio klausimą.

Ant vietos sukelta dienraščiui \$115. Tiesa, \$40 dar nesumokėta, bet mūsų draugai išpildo pasižadėjimus, tai ir čia pažadėti pinigai, kaip ir sumokėti. Šita kuopa turi tik 20 duokles mokančių narių. Jos kvota, vadinasi, yra apie \$110, bet ji jau sudėjo daugiau savo kvotos, o dar ne visi draugai dalyvavo šiame susirinkime, delto tikimės dar kelis desėtkus surinkti. Taipgi davusieji dar ir antra kartą duos.

5 kuopa, kuri yra daug skaitlingesnė, jau sukėlė apie \$180 dienraščiui, 41 kp. mažiau, bet ir ji dar žada pasivyti savo sutes. Taipgi ir kitos mūsų kuopos Chicagoj gerai darbuojasi dienraščiui. Pagirtinai dirba tam tikslui ir kai kurios ALDL, D. ir LMPS kuopos.

Piknikas „Vilnius“ ir „Daily Worker“ naudai ir pavyko, nežiūrint šalto oro ir kitų parengimų. Chicagiečiai supranta darbininkų spaudos reikalingumą ir gerai del jos darbuojasi.

Abelnai mūsų veikimas čia padidėjo. Veik visi veiklesni draugai stropiai rengiasi prie darbo atšalus orui. Jau dabar buvę keli parengimai parodo, kad šią žiemą veikimas bus didelis ir pasekmingas.

Daugelis draugų deda pastangas, kad „Vilnius“ taptų dienraščiu. Atrodo, jog kiek apsidirbus su anglišku dienraščiu, bus įtempta jėgos delei „Vilnius“.

Mensėvikų liogėris visai eina „to the dogs“. „Didysis“ „Pajus“, sugrįžęs iš senos „kontrės“ uka paskui šliuopą ir širvydą, o jo gazieta paskui „Lietuvą“. Jos gazieta geriausi pasekėjai yra salioninkai ir keli šiaip biznieriiai, bet jų nedaug yra, tai ir biznis nekoks.

Mūsų organizacijos prirenge laukia agitacijos mėnesio. Tikimasi padauginti jas nariais ir gerai pasidaruoti delei mūsų aikraščių.

SLA. Apskricio konferencija priėmė prieš Pild. Tarybą rezolucijas.

Gladijatorius.

BRIGHTON PARK. — Rugsėjo 12 d. ALDL. 104 kp. turėjo susirinkimą, kuriame nutarė nupirkti du „Daily Worker“ sėru ir išrinko komisiją iš veiklių draugų parduvinėjimui sėry. Taipgi kuopa rengiasi prie agitacijos mėnesio. Nutarta rengti prakalbas ir parsitraukti literaturos, ypatingai organo „Laisvės“.

Brightoniečiai gerai kruta. Darbiečiai ir progresistės veikia. Mūsų kuopos auga nariais. Tai geras apsiereikimas.

Socius.

Fosteris Išgązdino Reakcionierius.

Ile Bijo Debatų. Debatai Duosią Fosteriui Publikacijos.

Pasauliniai garsus Amerikos darbininkų vadas Wm. Z. Fosteris pakvietė debatuoti I.L.G.W. Unijos viršininkus temoj: „Ar Amatinių Unijų Svetimo Lyga Yra Dualinė Unija?“

Mat, šios unijos viršininkai apkrikštijo Amatinių Unijų svetimo Lyga dualine unija; apskelbė jai gorilos karą ir mēto lauk iš unijos Lygai pritariančius narius. Todel draugas Fosteris pakvietė juos debatuoti ir faktais įrodyti, ar tiesa, ka jie kalba prieš Lygą. Aplaike pakvietima, tie trumparegiai darbininkų judėjime persigando. Negalėdami faktais įrodyti, ka jie kalba ir rašo apie Lygą, nuolat lebatu greit atsakė. Jie stadi daug nepamatuoję priešačių, kodėl nestoją į debatus su Fos-

teriu arba su kitu kuriuo lygiečiu, bet prisipirti prie sienos pasisakė tiesą.

14 d. rugp. Chicagos bendros tarybos (I.L.G.W.U.) viceprezidentas Perlstein atvirai pasisakė, kad jie nestoja į debatus su Fosteriu todėl, kad nenori duoti Fosteriui publikacijos.

I.L.G.W.U. oficialai yra pigios rūšies demagogai, melagiai, reacionieriai, einanti prieš didelės didžiomas narių norą ir kriušinanti kiekvieną progresyvi narių žingsnį. Perlsteino išsiereikimas neduot Fosteriui publikacijos reiskia tą, jog jie jaučia, kad debatuose Fosteris juos sumuštų į dulkes ir parodytų darbininkams jų ignorantiškumą. O publikacija būtų ne jiems ant naudos, bet Fosteriui.

Man čia norisi priminti drg Fosterio žodžius, pasakytus rugpjūčio 27 d. Carmen's svetainėje: „Kada Perlstein sako, kad A.U.S. Lyga yra dualinė unija, jis yra melagis ir jie žino, kad jis yra melagis“. Aš sakau: „I. L.G.W.U. biurokračiai nestoja su lygiečiais į debatus todėl, kad jie yra ignorantai ir jie žino, kad jie yra ignorantai.“

Senis.

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON PER „LAISVĖS“ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ

Pinigų siuntimas į Lietuvą jau taip yra susitvarkęs, kad dabar, jeigu tik siuntėjas priduoda teisingą ir aiškų adresą, tai pinigai yra išmokami labai greitai ir be jokių sutrukdymų.

„Laisvės“ Pinigų Siuntimo Skyrius siunčia pinigus Lietuvon Litaus ir Doleriaus žemė: miausiu dienos kursu.

Reikalui esant visuomet kreipkitės šiuo adresu:

L A I S V Ė

46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 3878

Ar Jus Sergate?

Jeigu taip, tai ką aš esu padarę kitiem padarys ir jums

JIS KENTĖJO VIRŠ 12 METŲ
Tiems, kuriuos apėty: Hoboken, Sausio 5, 1923
Daugiau negu per 12 metų aš kentėjau nuo nepastovios galvos skaudėjimo, nerviškumo, skausmų nugaroje ir viduriuose, prasto apetito, silpnumo ir vidurių užstūrimo. Aš vaikščiojau didžiausiose kančiose. Aš buvau pas kelius gydytojus, bet jie nepajėgė pasakyti, kas man yra ir negalėjo pagėbėti man.
Vieną dieną aš perskaičiau dr. Hannon's pasakojimą ir tuoj nuėjau pas jį. Be jokio sutrukdymo nuo darbo jis pradėjo gydyti mane ir aš pasveikau. Po 3 mėnesių gydymo, aš jau buvau visiškai sveiku. Visi skausmai pranyko ir vaigyti galiausiai gerai. Dabar kas mane pamato, tai netiki, kad aš taip sirgau.
Aš labai esu dėkingas tam specialistui ir kitiems, kuriems aš tariu pas jį nueiti.
PAUL KOVALIK, 914 Park Ave., Hoboken, N. J.

Vyrai ir Moterys, jeiu Jūs Kenčiate

nuo nervų suirimo, kvaitulio, silpnumo, kraujo ir odos ligų, akių mirgėjimo, prastos atminties silpnų ir nepastovių nervų, hemicės, klausos, sprando ir nugaros, reumatizmo, pusės ir inkstų nesmagumo, skilimo, dirbimo, neuralgijos ir vidurių užstūrimo. Ateikite pas mane.

Su pagelba mano naujausių gydymo būdų, aš sugrąžinsiu jums sveikatą kaip ir daugeliui kitų kad sugrąžinau.

Patarimai Veltui — Ateikite Šiandien

Dr. HANNON, Special st 146 E. 14-th St., New York

Ofiso valandos: Nuo 9 ryte iki 4 po pietų. Vakaris: nuo 6 iki 8. Nedėliomis ir šventė dienomis: nuo 10 ryte iki 1 val. po pietų.

Ar jau turite knyga (žangą) Politinę Ekonomiją?

Kiekvienas, kuris tik nori stoti eilėse klestiniai susipratusių darbininkų, ir nori pažinti aiškioje šviesoje savo klesos reikalus, būtinai privalo perskaityti šią svarbią BOGDANOVO knyga

IŽANGA I POLITINĘ EKONOMIJĄ

Šią knyga neužtenka tik perskaityti syki ir jau viskas. Ją reikia skaityti ir studijuoti kelis sykus; ją turi studijuoti ne tik pavieniai, bet ir įvairiose lavinimosi susirinkimuose. Joje yra išaiškinta tie dalykai, su kuriais mums reikia kasdien susidurti ir diskutuoti juos.

Knyga gražaus formato, pulkialis audoklo aparais

KAINA \$1.50

Orūtas popieriniats aparais Kaina \$1.00

Užsisakant adresuokite

„LAISVĖ“

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, N. Y.

Perkaityti knyga (žangą) Politinę Ekonomiją

Stodijau knyga (žangą) Politinę Ekonomiją

SEVEROS GYDUOLĖS UZLAIKO SEIMNOS SVEIKATA.

Astrus Skausmų
ir reumatisko uždešimo galima pasekmingai išgydyti su

Reikiamas linimentas

Gerai vaistas dėl susimušimo, išsukimo, ūmimo, raumenų šyvyumo, skausmų sėrėnose ir šonuose.

KAINA 30 IR 60 CENTAL.

Klausykite pas apiekerius.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

NEW YORK H.

UNITED AMERICAN LINES (HARRIMAN LINE) JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE

Tiesiausia Kelionė LIETUVON

Laivai išplaukia kiekvieną savaitę nuo doko 86 North River, New York. Garlaiviniai: „Resolute“, „Reliance“, „Albert Ballin“ ir „Deutschland“ veža I, II ir III kelių kelioninkus, „Cleveland“, „Hansa“ „Thuringia“ ir „Westphalia“ su atskiriamais kajutomis ir III klase. Sngai kelionė ir mandagus patarnavimas.

Laivas RESOLUTE Išplauks Spalio 2.

UNITED AMERICAN LINES

39 Broadway, New York arba pas vietos agentus

LIETUVIŠKA AKUSERKA

Marijona Tamkienė

Prie palagų ant pareikalavimo diena ir naktį, taipgi ir nedėdieniais. Darba atlieku atsakant už prieinamą kainą.

30 STAGG STREET Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 6791

Lavėnos Liuda. Nebepirmoji Auka

(Vairdelis iš Lietuvos gyvenimo).

Gražus buvo pavasario rytas. Saulutė jau aukštai buvo pakilusi, bet, rodosi, bijo ar nenorėjo pasirodyti iš užu pilkų debesėlių. Aplinkiniuose kaimuose ir miestelyj buvo didžiausias sumišimas. Kartas nuo karto girdėjosi šūviai. Šuvių protarpiais girdėjosi vaikų ir moterų klyksmas. Iš kaimo į kaimą siautė, lakstė kareiviai. Būžnyčioje linksmi vargonais griežė ir gėdojo šventas giesmes. O visoj aplinkinėj sėruveno nekaltų aukų kraujo upeliai...

Pamaldoms pasibaigus, išsiveržė iš bažnyčios dievo ir tėvynės tarnų burys, kuri šuoliavo pirmyn į turgavietę su iškeltomis brangiomis tautinėmis vėliavomis. Procesija sustojė. Tėvynainiai rinkosi iš visų pusių. Vieni — sulaukę narsių tėvynės gynėjų — vilties ir džiaugsmo kupini, kiti — taip sau, paprastai, pasizingėdauti. Būvo ir tokių, kurių akyse žėrėjo beviltis skausmas ir nusiminimas...

Džiaugėsi dvarponiai, stambūs ūkininkai ir jų suneliai, džiaugėsi ir kunigai, nes jie vėl matė žemai nusilenkusias prieš juos suklaidintųjų minių galvas.

Lietuvaitės, pasipuošusios margais tautiškais rubeliais, apsikaišiusios rutų šakelėmis, susispišdamos į būrelius, žvaliai dairėsi, ar nepamatys kur nors einančio ar jojančio ant bėro žirgėlio ir šauniai blizgučiais pasipuošusio narsaus karininko. Tą dieną svarbu buvo pamatyti tuos „didvyrius“, kurie išvaikė „driskių-bolševikų“ valdžią.

Linksmi plaukė „paliuosuotos tėvynės“ gimnas ir kitos tautiškos dainos ir sykiu, girdėjosi už kalėjimo sienų sunkus išplaktų ir plakamų žvalgybos aukų vaičiojimas ir šauksmas.

Marytė sugrįžo iš miestelio liudna ir ašarodama. Tačiau ji susivaldė ir liovėsi verkus: istolo ant slenkščio matė sėdinčią ir laukiančią jos pareinant savo matušę.

— Kas tau yra?.. Kodel tu tokia nuliudusi? — klausė susirupinusi motina.

— Nieko, mamyte... Taip sau, — vos istarė Marytė.

— Ką ten girdėjai naujo, pasakyk...

— Ką ten girdėsi, — nenoromis atsakė Marytė, ir jos veide dar aiškiau matėsi paslaptis, kurią ji nuo motinos slėpė.

— Miestely visur kratos ir areštai, turbūt ir mūsų neaplenks, — galvą nulenkęs, vaikščiodamas po kiemą, atsidusdamas prabylo tėvas.

— Ak, viešpatie! — išgąstingai sušuko motina.

— Mamyte, prašau tik neišsigask ir nesirupink, juk ką gi jie mums darys, — ramino Marytė. — Broliukai, Petrelis su Juozėliu jau išvažiavę, o kiti jų draugai irgi... vakar pabėgo.

— Dukrele, nebuk ir tu namie, nors kelioms dienoms prasišalink.

— Ne, tėveli, aš niekur neisiu, aš čia turiu pasilikti...

Tėvo įkalbinėjimų prasišalint Marytė neklaušė ir niekur nevažiavo, gerai supraddama, kad jos netekę senučiai tėveliai pasilikti be duonos kėsnio...

Miestely dar tebeskambėjo tautiškas gimnas, kaip staigu atbildėjo lietuviškų kareivių ir žvalgybininkų burys. Kareiviai apsigutė bakužė ir sergėjo, kad kas nors neišbėgtų; kiti subėgė į vidų kėlė triukšmą.

— Kur komisarai? — rusčiai kartojo keletas žvalgybininkų, apspitę drebantį seniką. Kiti puolė prie Marytės, šaukdami:

— Kur broliai? Kur? Sakyk greičiau. Jei ne, tuojaus nušausime!... Mes tau parodysim, kaip slėpt bolševikus...

Jau švilpė nagaikos, smagiai krisdamos ant Marytės galvos ir pečių. Motina nuo plakimo jau buvo sukniubusi ant žemės. Pakilo šauksmas ir klyksmas. Tėvas taip pat buvo kotavojamas.

— A-a! nežinot, kur bolševikai, nežinot! — tautiško kančiaus pliaukšėjime girdėjosi budelių žodžiai.

Uosliųjų žvalgybininkų gauja knaisė ir rausė visus skurlius, tačiau nerado nieko. Motiną ir tėvą sumuštus paliko ant žemės, Marytę, areštavę, išvedė su didžiausiu pasityčiojimu ir nuvarė į kalėjimą.

Vakarop komendantas grįžo nuo baliaus ir reikalavo, kad areštuotąjį atvestų tardymui.

Marytė, atvesta į kambarį, prie durų slenkščio stovėjo ir tylėjo. Komendantas paraudusios nuo „seiminės“ akys visu žiaurumu apsisistojė ant Marytės veido.

Komendantas tylomis stovėjęs keletą minučių, lyg nežinodamas kam ją čia atvedė, maloniiai užklausė:

— Kur tamstos broliai? Marytė tylėjo.

— Ar girdi, tamsta? Kur tamstos broliai ir kur bolševikai?..

— Broliū aš nežinau, — trumpai atsakė.

— Gm... Kokia tamsta daili, — bandė mergaitės liemenį apkabinti komendantas. — Šalin!

— O! kokia tu pikta, — tyčiojosi jis norėdamas ją pabučiuoti.

— Šalin, tirone! — suriko Marytė stumdama jį visa iega...

Komendantas, nebegalėdamas suvaldyti savo žvėriškų instinktų ir pykčio, kokį sukėlė Marytės pasipriešinimas, it šuo įsiutęs puolė prie jos.

Marytė gynėsi, nesidavė. Tuomet komendantas įsiutęs tarė:

— Na, gražuole, pamatysim, kas galingesnis, aš ar tu... Jei geruoju nesutinki, tai... — Ei, Jurgi! eik šen greičiau! — šaukė jis sargybininkus.

Pastarieji įbėgė į vidų ir stovėdami laukė naujo įsakymo.

Marytės drabužiai buvo suplėšyti ir iš nuovargio ji vos laikėsi ant kojų.

— Nurengkit ją!

Kareiviai, lyg nesuprasdami, viens į kitą žiūrėjo ir nesijudino.

— Jurgi, ar girdi, sakau jums, nurengkit! Ko stovit it aviniai! Argi tai jums pirmas sykis! Baimė atrado...

Jurgis pripuolė tuojaus prie Marytės kiti lyg nenoromis, bet darė taip, kaip liepiama.

Vienu akymirkniu nuplėšė nuo Marytės kuno drabužius.

— Laukan!

Kareiviams pasišalinus, komendantas visu žvėriškumu puolė prie savo aukos.

Kambaryje pasigirdo Marytės šauksmas ir verksmas...

Plika Marytė iš kambario buvo išstumta ir po naujų kankinimų vėl įstumta į kambarių butą.

— Dabar jums atiduodu! — pranešė sargybiniams komendantas, ir pastebėjęs kareivių pasipiktinimą, trenkdamas durimis, pridurė: Ko čia. Bolševikių pas mus užtektinai!

Vienas kareivių, paėmęs savo šinėlį ir pridengdamas juo nuoga Marytę, paklausė komendanto:

— Pone, kur įsakysite ją padėti? — Gali eit namo! Kur jos broliai, aš žinau ir ji man nereikalinga! — atsakė komendantas.

2-XII-21.

VIETINĖS ŽINIOS

Parapijonų Sukišimas prieš Kunigą Petkų

Jie Pasipriešino Vilnų Kirpimui iki Skuros.

Per ilgą laiką kunigas Petkus ramiai kirpo vilneles savo parapijona. Kuomet jis kirpo vilnas, nekirpdamas į "skurą", tai jo avutės tylėjo, davėsi niurkinti ir kirpti. Bet pastaruoju laiku pienuo Petkus pasiryžo jas kirpti iki skuros žinoma, toks kirpimas "nepriimtas" nei vienai avelai. Ir, ot, avelės buvo priverstos sukalti, pasipriešinti.

Kunigo Petkaus bažnyčia randasi ant Metropolitan Ave. ir North 6 St. Apart bažnyčios, kunigas turi ir mokyklą, kur katalikiški vaikučiai tamsina. Del mokyklos ir svetainės iškilo "fuitas" tarp parapijonų ir kunigo. Žinoma, visas nesupratimas neišliko del tuščių mokyklos ir svetainės sienų, bet del tos svietos "marnasties" — kaip kunigai sako, — del "prakeikto" dolerio. Nemanykite, kad Petkus, liepdamas parapijonams per pamokslą nekrauti turto, pats jo atsizada. Ne. Už centą jis pervarytų per Williamsburgo tiltą mažiausį vabalėlį.

Nuo Siratų Vaikų Norėjo Išplėsti Mokestį.

Lietuviai siratėliai vaikučiai, kurie yra globojami siratų namo, kuris randasi netoli nuo Petkaus parapijinės mokyklos, visą laiką buvo mokinami vel-tui Petkaus parapijinėje mokykloj. Bet pastaruoju laiku kunigėlis sumanė nuo jų imti mokestį. Kurie siratos vaikai nemokėjo, tuos kunigas be jokio pasigalėjimo pradėjo prašalinti iš mokyklos. Jau pas kunigą seniai tas madoj: "Neturi pinigų — eik į peklą". Parapijonai, didžiama jų fabriku darbininkai, kurie supranta siratų gyvenimą ir juos atjaučia, pradėjo bruzdėti prieš kunigą tokį nemalonių paselgimą.

Del siratėlių gal nebūtų iškilęs vaidas. Juk siratos pasilieka siratomis. Bet kunigas Petkus griežtai pareikalavo, kad daugiau mokėtų už mokyklą ir parapijonų vaikai. Iki šiol parapijonų vaikai mokėjo po dolerį j metus. Dabar kunigas pareikalavo, kad jie mokėtų po dolerį j mėnesį — dvyliką dolerių j metus. Tas parapijonas dar labiau sukėlė prieš kunigą, Petkur apokavo, kad ir tai jam bus mažai pinigų. Jis vėl pareikalavo, kad parapijonai sudėtų jam po penkis dolerius del patalsymo kokių ten pečių. Bet "dievulio" tarnai dar mažai svieto "marnasties", jų judošikių grašių. Petkui atėjo gera mintis j galvą (gal "velnias" atsiantė?), kad reikia pakelti mokestis už svetainę. Pirmiau už svetainę nuo draugijų imdavo nuo \$5 iki \$15. Dabar sumanė lupti \$40.

Ir tas dolerių, dolerių ir dolerių lupimas priverė parapijonus daugiau atkreipti atydą j savo parapiją ir j "dievo" tarno darbelius abelnai. Pereitą savaitę, apie 750 parapijonų susirinko j bažnytinę svetainę apsvarstyti tai, ar duotis ant toliaus kunigui Petkui kirpti iki skuros, ar pasipriešinti. Visi jie priėjo prie išvedimo, kad reikia pasipriešinti. Tame susirinkime jie nutarė: kad vaikai mokėtų už mokyklą po se-novei; kad nuo siratų vaikų nebūtų imama mokestis; kad už svetainę pasilikty ta pati mokestis. Taipgi nutarė nemokėti po penkinę del pečių taisyso. Per savo komitetą įteikė kunigui tuos reikalavimus ir pareiškė, kad jei kunigas nesutiks jų išpildyti, tai jie patys paims parapijos kontrolę j savo rankas.

Petkus Didžiausioj Badoj. Kunigui Petkui tokia parapi-

jom "revoliucioniškas", "bolševikiškas" pareiškimas pasirodė baisesnis ir už patį peklą, kurią jis siūnčia "griėšninkų" (neduodančių jam dolerių) "dušeles". Seredoj, 19 d. rugsėjo, jis sušaukė parapijonų susirinkimą. Jam pagelbėjo jo du "apaštalai" — vienas vokietytis, o kitas lietuvis, kurie yra neva kontrolieriai bažnyčios. — Mat, kuomet lietuviai papirko bažnyčią nuo vokiečių, tai "nupirko" (gal per neapsižūrėjimą) vokiečių kontrolierių. Su savo tais tarnais, Petkus atidarė skaitlingą parapijonų susirinkimą ir pasmerkė pirmiau atsibuvusį parapijonų susirinkimą. Sakė, anas susirinkimas buvo "nelegališkas" (tur būt tai del, kad jo ten nei "dūšios" nebuvo). Parapijonai pasipiktino tokio pasakymu. Jie pradėjo reikalauti, kad būtų išrinktas pirmininkas. Petkus pradėjo rekti: "Aš pirmininkas! Aš jų vadovu buvau per daug metų!"

Dvasiškas ar dangiškas tėvelis, ar vadovas, įpykę parapijonai nepaisė. Triukšmas tęsėsi per penkiolika minutų. Kunigas su savo dviem "apaštalais" pabėgo. Parapijonai, nominuoja pirmininką. Sugrįžta "apaštalai". Išrinkus pirmininką, nuiludusiai ir su piktumu sugrįžta ir Petkus. Jis vėl rečia, kad jis "bosas", bet pirmininkas liepia sėstis. Sakė: "Mes dabar valdome susirinkimą". Kunigas be-rekdamas neteko spēkų, kaip ir pradėjo "slabnėti". Susirinkimas pradėjo svarstyti klausimus. Kiek apimtus, Petkus pradėjo šalčiau aiškintis, kad jis "neišėina ant savo", kad negali apmokėti visų "ekspensų", todėl pradėjo kelti didesnes mokestis ant visko. Ant to parapijonai jam atsako: "O kam pasiuntė j Lietuvą \$80,000? Reikėjo neišėiti, tai būtum turėjęs iš ko užmokėti visus mokestius. Jei negali apsimokėti, tai mes patys viską tvarkysime".

Vėl kilo visokie balsai. Kunigas pradėjo rekti: "Jūs apsedo nečystos dvasios". Parapijonai paliepė jani arba nurimti arba išėiti. Jis išbėgo ir sugrįžo apie keturis kartus. Už kunigą stoji tik viena davalta ir "davatkinas" Kiris, kuris tankiai ateina j bolševiki diskusijas. Kiris savo "bo-biškais" argumentais taip "atsipirklijo" parapijonams, kad pastarieji jį išmetė iš susirinkimo. Būtų išmetę ir nenuoramą davaltkėlę, bet ji nusiramino. Parapijonai, pagaliao, griežtai paklausė kunigo Petkaus: "Ar sutinki su mūsų reikalavimais". Jisai, linguodamas galva, tylėjimu sutiko pasiduoti parapijonų diktaturai.

Reporteris. Pirmoji Kuopa — Pirmutinė. Išrodo, kad j kuopa L.S. ADP. daugiausia sukels pinigų del "Daily Worker". Seredoj įvyko

kuopos susirinkimas. Jisai buvo pagirtinas visais atžvilgiais. Pa-baisėnis ir už patį peklą, j vardu pirktų šėrų ir pasirodžius, kad ižde pinigų nėra, tuoj ant šėles". Seredoj, 19 d. rugsėjo, jis sušaukė parapijonų susirinkimą. Jam pagelbėjo jo du "apaštalai" — vienas vokietytis, o kitas lietuvis, kurie yra neva kontrolieriai bažnyčios. — Mat, kuomet lietuviai papirko bažnyčią nuo vokiečių, tai "nupirko" (gal per neapsižūrėjimą) vokiečių kontrolierių. Su savo tais tarnais, Petkus atidarė skaitlingą parapijonų susirinkimą ir pasmerkė pirmiau atsibuvusį parapijonų susirinkimą. Sakė, anas susirinkimas buvo "nelegališkas" (tur būt tai del, kad jo ten nei "dūšios" nebuvo). Parapijonai pasipiktino tokio pasakymu. Jie pradėjo reikalauti, kad būtų išrinktas pirmininkas. Petkus pradėjo rekti: "Aš pirmininkas! Aš jų vadovu buvau per daug metų!"

Progresiščių pirmos kuopos susirinkime irgi surinkta virš 25 dolerių. Pusė jų eis išleidi-nui knygos "Moteris Darbininkė Amerikoje", o kita pusė šėrų pirkinui "Daily Worker'io". Reiktų dar pabaderuoti ir bepartvyius mūsų simpatikus. Jų Brooklyne yra labai daug. Daugelis jų pirktų šėrus. Reikia tik paprašyti. Taigi, draugai, visi už "Worker'į". Agitatorius.

LMPS Pirmos Kuopos Susirinkimas. Rugsėjo 13 d. įvyko LMPS. 1 kp. susirinkimas. Narių atsilankė pusėtinai skaitlingas būrelis. Visos rimtai svarstė bėgamus reikalus. Pirmiausiai skė komisijų raportai, "Darb. Bal-so" platintoja d. Viltrakiūtė rap-portavo, kad išplatino apie 30 egz.; pagalbinė d. Gulgau-skienė išplatino 20 egz.; Bim-bienė — 10 egz.

Pakeltas klausimas apie reikalavimą remti D. P. anglišką dienraštį. Nutarta, kad kp. susirinkime narės paaukotų kiek kuri išgali. K. Petrikenė aukojė \$10. Kitos visos aukojė ne-mažiau, kaip \$1.00. Viso aukų surinkta \$27.00. Nutarta nu-pirkti du šėrus angliško laik-raščio, o \$17 paaukot del kny-gos, kurią leidžia LMPS.

Nutarta parsitraukti 10 kor-tų iš Centro del užrašėjimo "Darb. Balso". Nutarta prisidėti prie F.F.D. Partijos ir likosi išrinkta dele-gatė j New Yorko F.F.D.P. konferenciją, kuri įvyko 16 d. rugsėjo.

Tai yra puikus žingsnis pirmyn. Turėtų ir kitos LMPS. kp. prisidėti prie F.F.D.P. Turėtų pamiršti aukauti iš iždų ir pavienės narės del angliško dienraščio. LMPS. 1 Kp. Koresp.

Didelis Mass Mitingas

REIKALE DARBININKIŠKO DIENRAŠČIO ANGLŲ KALBA

IVYKS PETNYCIOJE

28 d. Rugsėjo-Sept., 1923

CENTRAL OPERA HOUSE

67th ST ir THIRD AVE., NEW YORK CITY

KALBES:

RUTHENBERG'AS, GITLOW'AS, OLGIN'AS ir MERRICK'AS iš Pittsburgh, Pa.

IŽANGA 25c YPATAI

Kiekvieno darbininkų pareiga ten būti.

Talkininkai surengė Ju-goslavų-Bulgarų derybas. Jugoslavija grumojo pa-skelbti Bulgarijai karą, jei-gu jinai nesuvaldys savo ne-reguliarių kareivių (komi-tadžių), kurie, įsiverždami j Jugoslaviją, plėšė jos so-džius ir miestelius.

LIETUVIŠKA ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ

Rudeniui ateinant visiems reikalingi rudeniai apavalai. Taigi, mes esame pasirengę patikti rudenio sezoną su geriausiu šios šalies išdirbysčių čeverykais naujausios mados. Taipgi laikome visiems žinomus lietuvių išdirbystės čeverykus "OVER GLOBE", kurių yra ypatingo drutumo ir pritaikinti prie kojos. Ypatingai turime gerų čeverykų del vaikų lankančių mokyklas.

MES UŽLAIKOME APAVALUS VYRAMS, MOTERIMS, O YPAČ TURIME GRAŽIŲ MERGINOMS IR VAIKAMS

Kas pas mus atsilankys, tai lengvai galės pasiskirti vienus iš daugelio ir gaus tavorą savo pinigų vertės.

V. Januška ir A. P. Račkauskas
455 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
BUVUSIAM "LAISVĖS" NAME.

GERA SKRYBELĖ TAI TIKRA SKRYBELĖ

MANHATTAN SKRYBELĖS geros, naujausios mados, gerai padarytos ir pritaikytos prie žmogaus veido.

Kaip kiekvienas geras daiktas užganėdina jums ilgesniam laikui, taip ir gera, puiki Manhattan skrybelė užganėdins jums ir pastatys j pirmą vietą.

JOS YRA PADARYTOS IS GERIAUSIO TAVORO GERIAUSIAI PATYRUSIŲ DARBININKŲ

JOS KAINUOJA TIK \$3.00, \$4.00 IR \$5.00

MANHATTAN HAT STORES
230 GRAND STREET, 479 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

GERI ČEVERYKAI

Žiemai ateinant visiems reikalingi geri čeverykai. Taigi, ar žinote, kad mūsų krautuvėse galima tikrai pritaikyti jūsų kojoms geras čeverykus, taip, kad devint busite apsaugoti nuo sekančių nesmagumų: nuo užtrinimo kojos pirštų, nuo suspaudimo kraujo gyslų kojose ir prie to nuo kojų šalimo. Užganėdinimo delėi mes esame pasirengę patikti žiemos sezoną su vėliausios mados visokios rūšies drutai padarytais čeverykais; vyrams, moterims, vaikams ir mergaitėms. Pilnai garantuojame drutumą padaryme. Pigiiau parduodame, negu kitur. Reikalui esant, prašome atsilankyti pas mus.

PROGRESS SHOE CO.

LIETUVIŲ ČEVERYKŲ KRAUTUVĖS:

197 GRAND ST., ("Vienybės" Name), Brooklyn, N. Y.
20 CLERMONT AVE., MASPETH, L. I. N. Y. 175 FERRY ST., NEWARK, N. J.

Telephone Stagg 3523

JEI NORI TURETI SAVO GERĄ PAVEIKSLĄ, TAI ATEIK PAS MANE NUSIFOTOGRAFUOTI

RAPOLAS KRUČAS FOTOGRAFAS

499 GRAND STREET
Kampus Union Ave.
BROOKLYN, N. Y.

NEPRALEISKITE PROGOS!

Apsvarstykite ir suskaitykite, kiek per metus laiko išmėdėte randų kitiems namų savininkams! Ar negali pate gauti raudas, kaip ir kiti? Išigyk savastj! Pirk namą tuojau. Su mažu kapitalu gali nusipirkti namą, kuris pats per save laikui bėgant išsimokės. Ateik pas mus, o gausi patarimą, kaip tą galima padaryti. Parduodame namus, kaip Brooklyn, taip ir Apalščios valstos nuo \$7,000 iki \$50,000 ant geriausių išlygų.

Parduodame LAIVAKORTES LIETUVIŲ IR LIETUVOS.

Siunčiame pinigus pagal dienos kursą. Padarome dokumentus ir duovianstis an paldūjimu notaro. Apdraudimas—insurance nuo ugnies, gyvasties ir taip toliau.

Ofis valandos: nuo 9 ryte iki 9 val. vakaro dirbamomis dienomis. Nedėdieniais iki 3 po pietų.

Kreipkitės ypatingai ar per laikus pas

Charles Larkey, John Jurevičius ir M. Kazianka

470 LORIMER ST., BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVĖS (SENIAUSIA ISTAIGA)

Kepa geriausią duoną iš čystų ruginių miltų.

Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skania, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės j mus. Duoną siunčiam ir j kitus miestus.

Savininkai

W. Masilevičius ir A. Shrupski

209 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpoint 2876.

BE GERŲ DANTŲ

Jūs negalite sukramtyti gerai maisto. Sveikatos gerumas priklauso nuo jūsų dantų.

Dr. Jacob Hollander

Dr. Henry Braunstein

DANTŲ SPECIALISTAI

576 Grand St., Brooklyn

Įėjimas iš Lorimer St.

Specialistai dantų taisyso ir naujų sudėjime. Darbas garantuotas. Išegzaminavimas vertai. Zeminiausios kainos ir lengvi išmokėjimai.

463 LORIMER STREET
prie pat Grand St., Brooklyn

Kviečiame visus atsilankyti o būsite pilnai užganėdinti.

Telephone Main 9759.

LIETUVIŠ FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus (vaizdus spalvomis. Atinaujina senus ir kraujavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai.

Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES
172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Telephone: Greenpoint 2861.

J. LEVANDAS KAS GRABORIUS

272 BERRY STREET
BROOKLYN, N. Y.